

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactgegevens

nijmegen.nl/contact

Ons kenmerk

E26.000639

Bijlage(n)

Bijgevoegd: Ja

Datum 26 mei 2026
Onderwerp Reactie op de brief van de
auditcommissie over de Stadsrekening
2025

Geachte leden van de raad,

In deze brief reageren wij op de adviesbrief van de auditcommissie over de Stadsrekening 2025. We willen de auditcommissie bedanken voor de uitvoerige beoordeling van de Stadsrekening met de daarbij voorgestelde verbeter- en adviespunten. We waarderen dit zeer, zeker gezien de korte voorbereidingstijd. En we wensen de nieuwe auditcommissie veel succes bij het uitoefenen van haar taak.

We vinden het fijn om te lezen dat de auditcommissie de verbeteringen ziet die we hebben doorgevoerd. Wij gaan graag in op de gestelde vragen en overwegingen. En daar waar mogelijk, gaan we onderzoeken hoe we de aangereikte verbetervoorstellen kunnen toepassen bij de volgende stadsbegrotingen en -rekeningen.

In de adviesbrief benoemt de auditcommissie de volgende punten:

1. Programmaverantwoording*a) Programmateksten*

De auditcommissie ziet in de toelichtingen bij de programma's een duidelijke spiegel van de begroting. We zien dit ook als een sterke verbetering die is ingegeven door het hanteren van dezelfde lay-out en opzet als in de begroting. Dit maakt een analyse van de programma's eenvoudiger. We blijven deze opzet in de volgende stadsrekeningen hanteren.

b) Financiële toelichtingen

De auditcommissie is zich ervan bewust dat aan het gebruik van sommige termen in de financiële verantwoordingsteksten niet (of moeilijk) ontkomen kan worden. Wij vinden het belangrijk dat iedereen deze teksten kan begrijpen. We zullen daarom bij de volgende Stadsrekening extra aandacht besteden aan de begrijpelijkheid van de financiële toelichtingen.

De auditcommissie constateert dat de inhoudelijke toelichting op

activiteitsniveau en de financieel-technische toelichting op de *doelen en ambities* is geënt. De Stadsrekening is een spiegel van de begroting; in de begroting zijn per ambitie en doelen activiteiten opgenomen waarover we in de Stadsrekening reflecteren. In het onderdeel 'Reflectie op ambities' hebben we juist een reflectie op de ambities en doelen gemaakt.

In de financiële toelichting is het technisch niet mogelijk om op activiteiten te rapporteren. De financiële administratie is ingericht op doelen en ambities. Dit maakt het verschil in verantwoordingsniveau logisch.

c) *Tabellen, grafieken en andere visuals*

De auditcommissie ziet in de Stadsrekening weinig tot geen gebruik van tabellen en grafieken om informatie inzichtelijk en overzichtelijk te presenteren. Wij zijn ook voorstander van het gebruik van infographics, diagrammen en tabellen op die plaatsen waar dit verhelderend werkt. We zullen in de volgende Stadsbegroting en Stadsrekening onderzoeken waar we dit kunnen uitbreiden.

d) *Bestuurlijke reflectie op ambities en doelen*

We hebben dit jaar voor het eerst per programma een bestuurlijke reflectie opgenomen, waarin we toelichten in hoeverre de ambities en doelen zijn bereikt. We onderkennen hierbij dat dit niet in alle programma's tot het gewenste inzicht heeft geleid. Dit is vooral lastig gebleken bij ambities en doelen die niet erg concreet zijn geformuleerd. We pakken dit op bij de actualisatie van de doelenboom. Voor de Stadsbegroting 2027-2030 willen we een verbeteringslag doorvoeren en bij de Stadsbegroting 2028-2031 gaan we de doelenboom met ambities en doelen grondig aanpakken. Dit onderwerp sluit goed aan bij de passage 'Van een 'doe' begroting naar een 'doel' begroting' in de brief van de auditcommissie. Hieronder gaan we daar verder op in.

In de komende Stadsrekeningen zullen we de reflectie op de ambities en doelen als een vast onderdeel opnemen.

e) *Ambities en doelen*

De auditcommissie merkt op dat wij als gemeente een 'doe' begroting hebben en geen 'doel' begroting (en verantwoording). Veel activiteiten dragen weliswaar bij aan het realiseren van onze doelen en ambities maar zijn niet concreet geformuleerd waardoor meten lastig is.

Daarnaast vraagt de auditcommissie zich af of het aantal ambities en doelen wel zo groot moet zijn. En of er een afweging plaatsvindt welke doelen we het eerste willen realiseren. We gaan hierover graag met de auditcommissie in gesprek. We zullen beide punten over de doelenboom betrekken bij de actualisatie.

Mocht de nieuwe raad ertoe besluiten om de bestaande programmastructuur te wijzigen, dan zullen we de ambities en doelen bij de nieuwe en gewijzigde programma's in de Stadsbegroting 2027-2030 meteen zoveel mogelijk SMART maken.

f) *Indicatoren*

De auditcommissie merkt een aantal zaken op over de indicatoren: jaarschijf 2025 is vaak niet gevuld, een inhoudelijke duiding ontbreekt, de relatie tussen indicatoren en doelen of ambities ontbreekt, kan het college werken met streefcijfers/indicatoren?

Voor alle indicatoren geldt dat we het meest recente gegeven presenteren. Dit kan betekenen dat het laatste jaar niet is ingevuld. Daarnaast is het niet bij elke indicator mogelijk om een relatie te leggen met onze programma's. We nemen zowel de *verplichte indicatoren* volgens de BBV (34 stuks) als de door *de raad gevraagde indicatoren* (55 stuks) op. De verplichte indicatoren hebben niet per definitie een duidelijke relatie met lokale Nijmeegse doelen en ambities.

Over de niet-verplichte indicatoren gaan we graag met de auditcommissie in gesprek. Daarbij kunnen we nog opmerken dat we de evaluatie hebben opgestart. Concreet ligt er een plan van aanpak dat we op korte termijn met de auditcommissie willen bespreken.

Voor wat betreft de *streefcijfers* willen we memoreren dat we hier gezamenlijk de keuze hebben gemaakt om deze niet op te nemen.

In 2019 heeft de raad besloten om geen streefcijfers in de Stadsbegroting en Stadsrekening op te nemen. In het initiatiefraadsvoorstel over de sturingsinformatie van 17 mei 2019 stond daarover de volgende passage: "De sturingsinformatie kan de raad en het college helpen om het goede gesprek met elkaar te voeren (...). Daarbij is het belangrijk dat we ons blijven realiseren dat niet alles maakbaar en door ons beïnvloedbaar is en dat ontwikkelingen in cijfers niet altijd (direct) in verband te brengen zijn met ons handelen". In het initiatiefraadsvoorstel over de Stadsbegroting en Stadsrekening van 1 juni 2023 is deze passage opnieuw opgenomen. In het voorstel vraagt de raad om het opnemen van tijdreeksen bij de indicatoren, die maximaal 10 jaar teruggaan, en niet om het koppelen van streefcijfers voor de komende jaren aan die tijdreeksen.

2. **Paragrafen**

a) *Investerings*

De auditcommissie is positief over het verbeterplan 'Meer grip op investeringen'. Zoals we in onze begeleidende brief van 17 maart jl. bij de notitie 'meer grip op investeringen' kenbaar hebben gemaakt, gaan we de nieuwe werkwijze met ingang van de Stadsbegroting 2027 toepassen. Ter voorbereiding daarop moet de huidige investeringsagenda worden omgezet naar de nieuwe indeling in potlood, voorbereiding en uitvoering.

b) *Onderhoud kapitaalgoederen*

De auditcommissie constateert dat we ook dit jaar niet het hele budget hebben besteed en vraagt zich af of het, gezien de grote omvang van de beschikbare budgetten, realistisch is om te verwachten dat we de vernieuwingsgolf voortvarend genoeg kunnen uitvoeren.

We weten dat de huidige gekozen buurten uitgevoerd gaan worden, want daarvoor hebben we de aanbestedingen gehad. De benodigde investeringen van de Nota Kapitaalgoederen zijn nog niet opgenomen voor de jaarschijven vanaf 2028. Voor het vervolg van de vernieuwingsgolf zijn nieuwe aanbestedingen (en geld) nodig. In aansluiting op de Nota zal een Uitvoeringstrategie verschijnen. In deze strategie zal nader worden uitgewerkt op welke wijze de urgentie en gebiedskeuzes in tijd worden bepaald en tot welke investeringsbehoefte dit zal leiden. We zullen dit meenemen in de komende begrotingen.

c) *Risicomanagement en Weerstandsvermogen*

Wij presenteren in deze paragraaf de top 10 van belangrijkste risico's. De auditcommissie vraagt zich af of we twee van de genoemde risico's met een kans van 90% om zich voor te doen, niet in de begroting moeten verwerken. Voor een juiste interpretatie van de risico's is het belangrijk om te weten dat we met alle risico's die we noemen in de saldireserve rekening houden. In die zin wordt er met de financiële impact al rekening gehouden in de begroting. Een hoge inschatting, met een hoog bedrag betekent dan ook dat er in de saldireserve in hoge mate rekening wordt gehouden dat dit bedrag nodig zal zijn. In de praktijk is bijna niets 100% zeker. Als we aan een risico een kans dat deze zich voordoet 90% toekennen, erkennen we dat er een kleine factor van onvoorspelbaarheid blijft. Het is daarmee geen *zekere* gebeurtenis. Door de kans op 90% te zetten, blijft de focus liggen op zowel preventie (kans verlagen) als repressie (impact verlagen).

Toelichting op risico's met 90% kans (Buig en fiscale risico's)

Bij BUIG is de inschatting voor komend jaar 90% dat we een groter tekort hebben op de BUIG-middelen dan dat we in de begroting hebben opgenomen. Omdat de berekening van de omvang en verdeling van de rijksmiddelen complex is en de uitkomsten maken dat het financieel resultaat op BUIG jaar op jaar sterk wisselend is, is in de begroting een structureel tekort geraamd. Voor 2026 is waarschijnlijk dat we niet uitkomen met het budget, maar andere jaren kan dit anders zijn.

Als het gaat om de fiscale risico's dan gaat het specifiek om het naleven van de wet DBA. Op dit moment wordt dit onderzocht. Een belangrijk punt is dat er nog weinig interpretatie is van deze regelgeving waardoor het lastig is om een inschatting te maken. Omdat de wet DBA een belangrijk onderdeel is van de vragen van de belastingdienst, schatten wij de kans op 90% dat wij hier financieel nadeel gaan ondervinden, maar het is zeer moeilijk om de omvang daarvan te duiden. Het gesprek vindt in juli 2026 plaats. Tot dan blijft het onzeker wat de gemeente moet gaan betalen.

d) *Grondbeleid*

Monitoring dashboard

De auditcommissie verzoekt het college om bij de Stadsbegroting 2027-2030 het dashboard over planexploitaties op te nemen.

Vanaf 15 juni zal het dashboard live beschikbaar komen voor u als raad. Het college stelt voor om het dashboard per kwartaal te actualiseren.

Bijsturingsmogelijkheden

De beleidsuitgangspunten worden vastgelegd in beleidsnota's, gebiedsvisies en dergelijke. Op grond van deze documenten kan de raad op kaderstellend niveau bijstellen. De grondexploitaties mogen niet afwijken van die beleidslijnen tenzij nadrukkelijk vastgelegd en besloten. Bijsturen op grondexploitaties kan niet met het MPG maar wel naar aanleiding van het MPG.

De stadsrekening is daarnaast geen beleidsdocument, maar een terugblik over het afgelopen jaar; ook daar kan de raad een opdracht geven tot bijsturing.

Over de bijstelling kan de raad dan besluiten in de Stadsbegroting.

Format

Daarnaast verzoekt de auditcommissie om een format waarin de relatie tussen grondbeleid en maatschappelijke doelstellingen wordt gelegd. In dat format moet de eerste bestuurlijke afweging van inzet van instrumenten van het grondbeleid worden opgenomen om vervolgens de effecten en doelmatigheid van afwegingen te kunnen monitoren in het MPG.

Dit format volgt uit de nota grondbeleid en betreft de afweging of de doelen uit de omgevingsvisie (ook) met facilitair grondbeleid behaald kunnen worden.

Inmiddels wordt bij de vaststelling van facilitaire plannen een brief aan de raad gestuurd ter informatie.

e) *Wet Open overheid (Woo)*

De auditcommissie vindt de informatieverstrekking verbeterd. Wel vindt de commissie het lastig dat uit de tekst niet duidelijk is wat we in de begroting hebben opgenomen. We zullen bij de volgende Stadsrekening onderzoeken hoe we de plannen zoals in de begroting opgenomen een plekje kunnen geven in de paragraaf Woo.

f) *Verbonden partijen*

De auditcommissie wil graag dat de *algemene* (gemeenschappelijke regelingen, statuten) en *recente* stukken (zienswijzen, begrotingen, jaarstukken, college- en raadsbesluiten) via de pc portal van de Stadsrekening beschikbaar komen.

Nu is de werkwijze zo dat de zienswijzen en overige stukken die per informatiebrief aan de gemeenteraad zijn aangeboden, te raadplegen zijn via <https://nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl/> en door vervolgens via de zoekfunctie de verbonden partij in te toetsen. Deze werkwijze biedt de meest recente informatie. Van belang is hierbij ook dat de privaatrechtelijke rondvraagmemo's niet openbaar zijn omdat ze gevoelige bedrijfsinformatie bevatten. Deze publiceren wij niet. In technisch opzicht is het daarnaast niet mogelijk om in de Stadsrekening een link naar de website op te nemen. Op de PC portal bij "verbonden partijen" zijn wel, rechtstreeks via links, te raadplegen: jaarrekening, begroting, samenstelling AB/DB, AB/DB besluiten en de gemeenschappelijke regeling van de VRGZ, GGD GZ, ODGM, MGR en MARN. Dit hebben we eerder op

verzoek van de auditcommissie al zo ingericht. Dat is hier per verbonden partij te vinden: [Verbonden partijen](#) | [Verbonden Partijen](#).

Verbetering sturingskracht p&c-documenten

De auditcommissie ziet de doorontwikkeling van de sturingskracht van de p&c-documenten als een opgave voor deze bestuursperiode. We nemen het aanbod om hierin samen met de auditcommissie op te trekken graag aan.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester